

Pysyköön veljesrakkautenne

”Pysyköön veljesrakkautenne elävänä.” (Hepr. 13:1.)

Avaintekstit:

Hepr. 13;
Room. 12:13;
Ef. 5:3–5;
1. Piet. 5:1–4;
Hepr. 2:9;
Hepr. 4:16;
Gal. 2:20.

Heprealaiskirjeen 13. luvusta löytyy apostolin loppukehotus: ”Pysyköön veljesrakkautenne elävänä.” (Hepr. 13:1.) Hän on kautta koko kirjeen vakuuttanut, että me olemme kuningas-ylipappi Jeesuksen huonekuntaa, hänen veljiään ja sisariaan. Kirjoittaja ei pidä lukijakuntaansa vain yksilöistä koostuvana joukkona, joista jokainen toimii pelastuksensa eteen henkilökohtaisessa suhteessa Jeesukseen, vaan hän näkee heidät perheenä tai huonekuntana, joka pelastuu yhdessä. Paavali on luonnehtinut Jeesuksen työtä meidän hyväksemme veljellisenä rakkautena: hän ei häpeä ”kutsua näitä veljikseen” (Hepr. 2:11). Uskovien tulisi siis tehdä toisilleen sama, minkä Jeesus on tehnyt heille.

Läpi koko kirjeen veljelliseen rakkauteen on sanottu kuuluvan toinen toisensa kehottaminen, kannustaminen ja rohkaiseminen, ettei yksikään hukkaisi Jumalan armoa (Hepr. 3:13; 10:24, 25; 12:15–17). Luvussa 13 veljesrakkauteen kuuluu lukuisia elementtejä: vieraanvaraisuus (Hepr. 13:2), vankien ja pahoinpideltyjen luona vieraileminen ja heidän tukemisensa (Hepr. 13:3, VKR), avioliiton kunnioittaminen (Hepr. 13:4), ahneuden karttaminen (Hepr. 13:5, 6), seurakunnan johtajien muistaminen ja kuuliaisuus heille (Hepr. 13:7–17), ja rukoileminen kirjeen kirjoittajan puolesta (Hepr. 13:18, 19).

Tämä tutkistelu on sapatiksi 26.3.2022

JUMALAN KANSASTA HUOLEHTI- MINEN

Lue Hepr. 13:1, 2; Room. 12:13; 1. Tim. 3:2; Tit. 1:8 ja 1. Piet. 4:9. Mikä osa vieraanvaraisuudella oli alkuseurakunnassa?

Kristinusko oli vaeltava kansanliike, joka oli usein riippuvainen sekä kristittyjen että ei-kristittyjen vieraanvaraisuudesta. Ohje olla unohtamatta vieraanvaraisuutta ei tarkoittanut vain sitä, että oli vaara, etteivät he ymmärtäisi pyytää jotakuta kylään, vaan se oli varoitus tahallista vieraanvaraisuuden laiminlyömistä vastaan.

Paavali ei ajatellut vieraanvaraisuutta vain kanssautuvia kohtaan, vaan muistutti, että muukalaisille yösijan antaessaan jotkut ovat tietämättään majoittaneet enkeleitä (Hepr. 13:2, VKR). Hänellä oli ehkä mielessään ne kolme miestä, jotka vierailivat Abrahamin ja Saaran luona (1. Moos. 18:2-15). Vieraanvaraisuus tarkoittaa omaisuutensa jakamista toisen kanssa ja yhdessä toisten kanssa kärsimistä, kuten Jeesus teki meidän hyväksemme (Hepr. 2:10-18).

Veljellinen rakkaus vankilassa olevia kohtaan ei tarkoittanut vain sitä, että uskovat muistaisivat heitä rukouksin, vaan että he myös tarjoaisivat heille helpotusta aineellisen ja henkisen tuen kautta. Oli vaara, että vangit tahallaan unohtetaisiin. Ne, jotka tarjosivat aineellista ja henkistä tukea niille, jotka yhteiskunta oli tuominnut, samaistuivat heihin. Jossakin mielessä heistä tuli heidän tovereitaan, mikä altisti heidät sosiaaliselle hyväksikäytölle (Hepr. 10:32-34).

Paavali rohkaisee muistamaan vankeja. Ensin hän tuo esiin sen, miten lukijat itse ovat tukeneet vangittuja veljiään menneisyydessä. Heistä oli tullut niiden tovereita, joita julkiesti pilkattiin ja piinattiin (Hepr. 10:33). Toiseksi nämä jaetun kärsimyksen kuvaukset muistuttavat Mooseksen esimerkistä. Hän ”mieluummin jakoi Jumalan kansan kärsimykset kuin hankki synnistä ohimenevää nautintoa” (Hepr. 11:25). Lopuksi Paavali keskittyy veljesrakkauteen. Hän muistuttaa lukijoita siitä, että näilläkin on ruumis, joka tuntee kivun (Hepr. 13:3). Nämäkin ovat saman inhimillisen tilan alaisia, ja siksi heidän tulisi kohdella toisia, kuten haluaisivat itse tulla kohdelluiksi, jos olisivat samassa tilanteessa: vankilassa. Ihmisten tulisi tarjota aineellista ja henkistä tukea vangeille osoittaen heille, ettei heitä ole hylätty.

Miten voimme toimia paremmin vangittujen hyväksi?

AHNEUS JA SEKSUAALI- NEN MORAALIT- TOMUUS

Lue Hepr. 13:4, 5; Luuk. 16:10-18; 1. Kor. 5:1; Ef. 5:3-5; Kol. 3:5. Mitkä kaksi pahetta liittyvät yhteen teks-tien perusteella?

Paavali varoittaa lukijoita seksuaalisesta moraalittomuudes-ta ja ahneudesta, sillä ne olivat veljellisen rakkauden kak-si suurta uhkaa. Uuden testamentin kirjoittajat ja muinaiset moralistit olivat panneet merkille näiden kahden paheen vä-lisen yhteyden.

Paavalin kutsu kunnioittaa avioliittoa tarkoitti kaiken sel-laisen karttamista, mikä vähättelisi sitä. Siihen kuului sekä avioliittolupauksen pitäminen että perusteettoman avio-eron välttäminen (vrt. Matt. 19:9). Kehotus olla häpäisemät-tä aviovuodetta viittaa avioliiton häpäisemiseen avioliiton ulkopuolisten suhteiden kautta. Siveettömyydellä ja irstailul-la viitataan kaikenlaiseen seksuaaliseen moraalittomuuteen (1. Kor. 5:9-11; 6:9, 10; Ef. 5:5; 1. Tim. 1:9, 10; Ilm. 21:8; 22:15). Kreikkalais-roomalainen yhteiskunta oli leväperäinen seksuaalietiikan suhteen. Kaksinaismoraali oli yleistä; mies-ten sallittiin harjoittaa siveettömyyttä, kunhan se tehtiin hilli-tysti. Paavali varoittaa kuitenkin, että Jumala tulee tuomitse-maan avionrikkoajat. Uskovien ei tule antaa yhteiskunnallisten käytäntöjen määrittää eettisiä standardejaan.

Rahanhimo oli yksi kreikkalais-roomalaisen maailman suurimpia paheita. Paavali puhuu rahanhimosta kaiken pa-han alkujuurena (1. Tim. 6:10).

Tätä pahetta vastaan voi puolustautua omaksumalla asen-teen, johon Paavali kannustaa useissa kirjeissään. Ihmisten tulee olla tyytyväisiä siihen, mitä heillä on (2. Kor. 9:8; Fil. 4:11, 12). Lisäksi kristittyjen tulee uskoa ja omaksua Juma-lan lupaus siitä, ettei tämä koskaan jätä eikä hylkää heitä (Hepr. 13:5). Sama lupaus on annettu Jumalan omille useis-sa eri tilanteissa ja on meidänkin käytettävissämme tänään (1. Moos. 28:15; 5. Moos. 31:6, 8; Joos. 1:5; 1. Aik. 28:20). Us-kovia pyydetään vastaamaan Jumalan lupauksiin Ps. 118:6 sanoin: "Kun Herra on minun kanssani, en minä mitään pel-kää. Mitä voisivat ihmiset silloin?" Tämä viittaus Psalmiin 118 on sopiva, koska psalmikirjoittaja luottaa Jumalaan jumalat-omien hänelle tuottamasta kärsimyksestä huolimatta.

Miten nyky-yhteiskunta heikentää seksuaalisen puh-tauden standardeja ja ruokkii ihmisten rahanhimoa?

MUISTAKAA JOHTA- JIANNE

Lue Hepr. 13:7-17. Millainen suhde meillä tulisi olla johtajimme?

Meitä kehoitetaan kunnioittamaan ja tottelemaan seurakunnan johtajia. Alkuun tulee kehoitus muistaa edesmenneitä johtajia, joiden kautta on saanut kuulla Jumalan sanaa; lopuksi kehoitetaan tottelemaan nykyisiä johtajia (Hepr. 13:17). Edesmenneet johtajat ovat todennäköisesti heitä, jotka ensimmäisinä julistivat sanaa ja perustivat seurakunnan. Kutsu muistaa heitä ei tarkoita vain heidän mieleen palauttamista tai ulkoisen kunnianosoituksen antamista heille. Paavali selittää, että heitä tulee muistaa siinä mielessä, että katsotaan, mihin heidän käyttäytymisensä johti, ja jäljitellään heidän uskoaan.

Paavalille suurin muistamisen merkki ja kunnianosoitus on jäljitteleminen. Näin Paavali lisää seurakunnan perustaneet johtajat listalle uskonsankareita, joita uskovien tulisi tarkastella. Listaan kuuluvat Hepr. 11. luvun uskonsankarit ja itse Jeesus, täydellinen uskonsankari, jota käsitellään 12. luvussa. Kirjoittaja lisää vielä, että Jeesus on sama eilen, tänään ja ikuisesti (Hepr. 13:8). Hän on vahva vastakohta väärille opettajille, jotka ailahtelevat ajan hengen mukaan ja joiden opetukset ovat vieraita ja harhaanjohtavia (Hepr. 13:9).

Hepr. 13:7 esitetty kutsu muistaa johtajia toistetaan entistäkin painokkaammin katkelman lopussa. Uskovia kehoitetaan tottelemaan johtajia, koska nämä valvovat öitä heidän vuokseen. Johtajat kuvataan pastoreiksi, jotka ovat vastuussa laumansa hengellisestä hyvinvoinnista ja joiden on tehtävä Jumalalle tili heidän hengellisestä tilastaan (ks. myös 1. Piet. 5:1-4; 1. Kor. 3:10-15). Epäilemättä ajatusta on sovellettava nykyään myös kaikkiin kirkkokuntamme johtajiin kaikilla tasoilla.

Asiayhteys viittaa siihen, että nämä johtajat ovat Jeesuksen, "lampaiden suuren paimenen" (Hepr. 13:20), alaisuudessa palvelevia alipaimenia. Johtajien osoittama huolenpito ja uskollisuus sekä jäsenten osoittama luottamus ja kuuliaisuus johtavat iloon. Tämä tarkoittaa, että johtajat voivat palvella seurakuntaa ilolla tai että he tekevät Jumalalle tiliä seurakunnasta ilolla eivätkä murheella.

Mitä voit tehdä vahvistaaksesi johtajien ja jäsenten suhdetta omissa seurakunnassasi?

VAROKAA VIERAITA JA HAR- HAAN- JOHTAVIA OPPEJA

Vertaa Hepr. 13:9; 2:9, 4:16 ja 6:19, 20. Mistä armoa hankitaan? Miten meidän sydämemme vahvistuvat?

Väärien oppien ja ruokien yhdistäminen kohdassa Hepr. 13:9 ei viittaa jakoon puhtaista ja epäpuhtaista ruoista.

Miksi? Ensinnäkään Paavali ei ole kirjeessään ollut huolissaan puhtaiden ja epäpuhtaiden ruokien määrittelystä. Tiedämme Ap. t. 15. luvun perusteella, että alkuseurakunta vahvisti sekä sen, että heidän tulisi jatkaa joidenkin ruokasäädösten noudattamista (Ap. t. 15:19, 20). Ruokien erottelu puhtaisiin ja epäpuhtaisiin, kuten muutkaan raamatulliset säädökset, ei ole ristiriidassa armon kanssa. Itse asiassa Paavali sanoo, että uusi liitto on pannut lain meidän sydämeemme (Hepr. 8:10–12). Kirjoittaja tekee kuitenkin selväksi, että eläinuhrit ja leeviläispappien välitystyö pyhäkössä ovat väistyneet Jeesuksen ylivoimaisen uhrin ja papillisen välitystyön myötä (Hepr. 8:4, 5; 10:1–18).

Toiseksi asiayhteydestä käy ilmi, ettei Paavali arvostele lukijoitaan siitä, että nämä eivät ole pidättäytyneet tietyistä ruoista, vaan siitä, että nämä ovat syöneet niitä siinä toivossa, että sitä kautta saisivat armoa tai ansiota (Hepr. 13:9). Hän varoittaa varmaankin osallistumasta juutalaisten rituaalisille kulttiaterioille, joita pidettiin tempelissä eläinuhrimien jatkoina ja joiden otaksuttiin tarjoavan jonkinlaista hengellistä etua tai armoa. Armoa ei kuitenkaan välitetä tällaisten aterioiden kautta; se saadaan vain Kristuksen uhrin ja papillisen välitystyön kautta. Uskovilla on alttari (Hepr. 13:10): Kristuksen risti, jolta he saavat syödä (Joh. 6:47–58).

Armo tulee Jumalan valtaistuimelta (Hepr. 4:16). Armo, jonka Kristus välittää, on ”ankkuri, luja ja varma”, ja se on kiinnitetty itse Jumalan valtaistuimeen (Hepr. 6:19, 20; vrt. 4:16). Juuri tämä Kristuksen kautta saamamme armo tarjoaa sydämiimme vakauden ja vakuuden. Kun sydän on tällä tavoin vakaantunut, vieraat opit eivät johda sitä harhaan eikä se ajaudu pois Jumalasta (Hepr. 2:1).

Pohdi Kristuksen täydellistä uhria. Miksi ajatus siitä, että voisimme jotenkin lisätä jotakin tähän uhriin, on ristiriidassa Jeesuksen evankeliumin ja armon kanssa?

LEIRIN ULKOPUO- LELLE

Vertaa Hepr. 13:10-14; Mark. 8:34; Matt. 10:38; Luuk. 14:27 ja Gal. 2:20. Mitä tarkoittaa lähteä Jeesuksen luo leirin ulkopuolelle?

Portin ulkopuolella oleva paikka oli koko leirin epäpuhtain. Uhrieläinten ruhot poltettiin siellä (3. Moos. 4:12). Spitaaliset suljettiin ulos leiristä (3. Moos. 13:46). Jumalanpilkkajat ja muut rikolliset teloitettiin leirin ulkopuolella (3. Moos. 24:10-16, 23; 1. Kun. 21:13; Ap. t. 7:58). Nämä asetukset olettavat, että Jumalan läsnäolo löytyy leirin sisäpuolelta. Se, mikä oli epäpuhdasta, heitettiin leirin ulkopuolelle, koska Jumala ei halunnut nähdä leirissä mitään saastaista tai säädyttöä (4. Moos. 5:3; 5. Moos. 23:13).

Jeesus kärsi ristillä Jerusalemin ulkopuolella (Joh. 19:17-20). Tämä korostaa häpeää, joka hänen yleen langetettiin (Hepr. 12:2). Hänet tuomittiin virallisesti Jumalan nimen häpäisemisestä, ja teloitettiin Israelin torjumana muurin ulkopuolella (Mark. 14:63, 64; ks. 3. Moos. 24:11, 16). Jeesus siirrettiin leirin ulkopuolelle häpeällisenä, epäpuhtaana hylkiönä (Hepr. 12:2). Paavali kuitenkin kehottaa uskovia seuraamaan Jeesusta leirin ulkopuolelle ja kestäämään saman häpeän (Hepr. 12:2; ks. Hepr. 13:13). Tämän tien Mooseskin valitsi pitäessään ”Kristuksen osaksi tulevaa häväistystä suurempana rikkautena kuin koko Egyptin aarteita” (Hepr. 11:26).

Paradoksaalisesti Heprealaiskirje esittää, että Jumalan läsnäolo on nyt leirin ulkopuolella. Jeesuksen luo leirin ulkopuolelle meneminen tarkoittaa paitsi hänen häväistyksensä kantamista myös hänen luokseen lähtemistä (Hepr. 13:13), kuten israelilaisten, jotka halusivat kysyä jotakin Herralta, oli mentävä leirin ulkopuolelle, jonne Mooses oli siirtänyt pyhäköteltan kultaisen sonnin synnin jälkeen (2. Moos. 33:7). Tämän perusteella Jeesuksen hylkääminen on Jumalan hylkäämistä, kuten Israel hylkäsi Jumalan kultaisen sonnin kanssa tapahtuneessa luopumuksessa (2. Moos. 32, 33). Kärsimyksen ja häpeän tie on siis samalla tie Jumalan luo.

Paavali kutsuu seuraamaan Jeesusta, uskomme perustajaa ja täydelliseksi tekijää (Hepr. 12:2), ja näkemään tämän hetkiset kärsimykset hetkellisenä kurituksena, joka tuottaa rauhan ja vanhurskauden hedelmää (Hepr. 12:11). Jätämme taaksemme turmeltuneen kaupungin tai leirin etsiessämme kaupunkia, joka tulee ja jonka suunnittelija on Jumala itse (Hepr. 13:14; 11:10, 16).

KERTAUS

Lisäaineistoa: ”Pyhän Hengen laskeutumisen jälkeen, – – [uskovat] iloitsivat pyhien suloisesta keskinäisestä yhteydestä. He olivat helliä, huomaavaisia, epäitsekkeitä, auliita tekemään mitä hyvänsä uhrauksia totuuden tähden. Jokapäiväisessä keskinäisessä kanssakäymisessään he osoittivat sitä rakkautta, johon Kristus oli heitä velvoittanut. Epäitsekäillä sanoilla ja teoilla he pyrkivät sytyttämään tämän saman rakkauden muidenkin sydämessä. – –

Mutta vähitellen tapahtui muutos. Uskovat alkoivat haeskella toisistaan vikoja. Takertuessaan virheisiin, suodessaan sijaa tyllylle arvostelulle he unohtivat Vapahtajan ja hänen rakkautensa. He muuttuivat ankarammiksi ulkonaisten seremonioiden suhteen, tarkemmiksi uskon teorian kuin käytännön suhteen. Kärkkäinä tuomitsemaan muita he väheksyivät omia erheitään. He unohtivat sen veljellisen rakkauden, jota Kristus oli teroittanut, ja mikä murheellisinta: he eivät tiedostaneet tätä menetystään. He eivät tajunneet, että onni ja ilo olivat kaikkoamassa heidän elämästään ja että he pian vaeltaisivat pimeydessä suljettuaan Jumalan rakkauden pois sydämestään.

Johannes, joka havaitsi veljellisen rakkauden olevan kylmenemässä seurakunnan keskuudessa, tähdensi uskoville tuon rakkauden jokahetkistä tarpeellisuutta. Kirjeet, joita hän lähetti seurakunnalle, ovat täynnä tätä ajatusta. ’Rakkaani, rakastakaamme toinen toistamme’, hän kirjoittaa, ’sillä rakkaus on Jumalasta; ja jokainen, joka rakastaa, on Jumalasta syntynyt ja tuntee Jumalan. Joka ei rakasta, se ei tunne Jumalaa, sillä Jumala on rakkaus. Siinä ilmestyi meille Jumalan rakkaus, että Jumala lähetti ainokaisen Poikansa maailmaan, että me eläisimme hänen kauttansa. Siinä on rakkaus – ei siinä, että me rakastimme Jumalaa, vaan siinä, että hän rakasti meitä ja lähetti Poikansa meidän syntiemme sovituksi. Rakkaani, jos Jumala on näin meitä rakastanut, niin mekin olemme velvolliset rakastamaan toinen toistamme.’” (6AO 378.)

Keskustelunaiheita:

1. Kristillinen elämä nähdään usein henkilökohtaisena suhteena Jeesukseen. Miksi on tärkeää muistaa, että Jumala johdattaa meitä ryhmänä? Mitkä ovat minun velvollisuuteni ryhmää kohtaan? Mitä voin itse odottaa ryhmältä?

2. Mistä näkee parhaiten, että veljellinen rakkaus on vahvaa seurakunnassa?